

Latvijas Komunistiskās (bolševiku) partijas
(LK(b)P) Vilakas apriņķa komiteja

PA-112.fonds

VĒSTURISKĀ IZZĪNA
1940.g.-1941.g.; 1944.g.-1949.g.

No 1939.gada pavasara LKP Latgales apgabala organizācijas¹⁾ sastāvā nelegāli darbojās LKP Abrenes rajona organizācija, tā apvienoja partijas šūniņas ar kopējo skaitu apmēram 50 biedrus²⁾

1940.g. 8.oktobrī LKP kļuva par Vissavienības Komunistiskās (bolševiku) partijas (VK(b)P) sastāvdaļu un ieguva nosaukumu LK(b)P. Saskaņā ar VK(b)P statūtiem partijas šūniņas tika pārdēvētas par partijas pirmorganizācijām.

1940.g.14.augustā LKP CK nolēma likvidēt LKP apgabalu un rajonu organizācijas un to vietā izveidot 19 (pēc teritoriālā iedalījuma) apriņķu un 4 pilsētu LKP organizācijas.

LK(b)P Abrenes apriņķa organizāciju faktiski nodibināja 1940.g. oktobrī.³⁾ To vadīja apriņķa komiteja (AK) 9 cilvēku sastāvā.

LK(b)P Abrenes apriņķa organizācijas atskaites vēlēšanu kopsapulce notika 1940.g. 6.decembri⁴⁾.

LK(b)P Vilānu apriņķa komitejas struktūra bija šāda:⁵⁾

- pirmais un otrs sekretārs
- sekretāra palīgs
- propagandas un agitācijas nodala

1) Latvijas Valsts arhīva LKP Latgales apgabala komitejas dokumentu fonda nav

2) LVA, PA-112.f., 1.apr., 1.l., 12.lp.

3) Turpat, 2.l., 3.lp.

4) Turpat, 1.l., 1. un 10.lp.

5) LVA, PA-101.f., 2.apr., 361.l., 24. lp.

- kadru nodala
- organizātoriskā darba un instruktora nodala (tās sastāvā - statistikas un vienotas partijas biedra kartes sektors)

1940.gadā LK(b)P Abrenes aprīķa organizācijas sastāvā ietilpa 10 partijas pirmorganizācijas un 1941.g. maijā - 12.⁶⁾

Sākoties vācu okupācijai 1941.gada jūnijā, aprīķa komiteja darbību pārtrauca.

1943.g. augustā nodibināja Abrenes aprīķa partijas pagrīdes komiteju.⁷⁾ Līdz 1943.g. galam to vadīja jaunizveidota LK(b)P Latgales apgabala komiteja.⁸⁾

Pēc padomju varas atjaunošanas Abrenē 1944.g. 24.jūlijā LK(b)P Abrenes AK legalizējās. 1944.g. 19.augustā LK(b)P CK apstiprināja tās sastāvu pirmais un otrs sekretārs, sekretārs kadru jautājumos, Abrenes aprīķa izpildkomitejas priekšsēdētājs, Iekšlietu tautas komisariāta Abrenes aprīķa nodalas priekšnieks.⁹⁾

Vēlāk LK(b)P Abrenes AK locekļus ievēlēja aprīķa atskaites vēlēšanu partijas sapulcē (no 1947.g.-konferencē) un AK plēnumā ievēlēja sekretārus un aprīķa komitejas biroju. Biroja un AK personālais un skaitliskais sastāvs mainījās: 1945.gadā AK locekļu skaits - 19, biroja - 7,¹⁰⁾ 1949.gadā - 27 un birojā - 7.¹¹⁾

1945.g. 12.oktobrī Abrenes aprīķi pārdēvēja par Vilakas aprīķi, līdz ar to LK(b)P Abrenes AK ieguva nosaukumu LK(b)P Vilakas AK.

No 1944.g. līdz 1948.g. LK(b)P Abrenes AK struktūra bija šāda:¹²⁾

- propagandas un agitācijas nodala
- organizātoriskā darba un instruktora nodala (tās sastāvā-

6) LVA, PA-101.f., 2.apr., 524.l., 23.lp. un 526.l., 61.lp.

7) LVA, PA-301.f., 1.apr., 29.l., 29.lp. un „*Компаре
коммунистической партии Латвии ЦК*” 11, 1970,

8) „*Коммунистическая партия Латвии ЦК*” 5.XI.1944, 693 lp.

9) LVA, PA-101.f., 3.apr., 10.l., 17.lp.

10) LVA, PA-112.f., 2.apr., 2.l., 69.lp. un 3.apr., 11.l., 2.lp.

11) Turpat, 5.apr., 1.l., 72.lp. un 2.l., 118.lp.

12) LVA, PA-101.f., 3.apr., 13.l., 114.lp.

- Vīksnes
- Liepnas
- Rugāju
- Tilžas
- Šķilbēnu

Ar VK(b)P CK 1949.g.24.decembra lēmumu un LK(b)P CK biroja 1949.g. 30.decembra lēmumu Latvijas PSR nodibināja 58 lauku rajonus. LK(b)P aprīņķu un pagasta komitejas likvidēja, to vietā ~~LK~~¹⁹⁾ izveidoja LK(b)P rajonu komitejas.

LK(b)P Viļakas AK vietā tika nodibinātas LK(b)P Abrenes un Balvu rajonu komitejas.²⁰⁾

l.kat.arhīviste

T.Jakovleva

19) LVA, PA-101.f., 12.apr., 26.l., 193.lp.

20) Sk. LKP Abrenes rajona komitejas (PA-4101.fonds) un LKP Balvu rajona komitejas (PA-4109.fonds) vēsturiskās izziņas.

Šīnī lietā 56 / piecasdesmit
reizes numurētas lapas
1992. g. «13» december
IVA arhivists B. Ausubele